

ΑΝ.Ν. 2/ ΦΕΚ Α΄ 333/ 7 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1936

Περί κυρώσεως της από 20 Ιουλίου 1936 εν Μοντρέ υπογραφείσης συμβάσεως της αφορώσης εις το καθεστώς των Στενών

Γεώργιος Β΄

Βασιλεύς των Ελλήνων

Άρθρον μόνον

Η από 20 Ιουλίου 1936 εν Μοντρέ υπογραφείσα Σύμβασις η αφορώσα εις το καθεστώς των Στενών, ης το κείμενον, εν γαλικώ προτοτύπω και ελληνική μεταφράσει έπεται, έχει πλήρη και νόμιμον ισχύν.

Εν Αθήναις τη 7 Αυγούστου 1936

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β΄

Το Υπουργικόν Συμβούλιον

Ο Πρόεδρος

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Τα Μέλη

Γ. ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ, Θ. ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ, Κ. ΓΕΟΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ, Α. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Γ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ, ΑΛ. ΚΟΡΥΖΗΣ, ΑΛ. ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ, ΕΥΡ. ΜΑΓΙΑΚΟΣ, ΠΕΡ.ΡΕΔΙΑΔΗΣ, ΑΡ. ΔΗΜΗΤΡΑΤΟΣ, Κ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΓΕΡ.ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ, Ν.ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ, ΙΠ.ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΔΕΥΚΑΛΙΩΝ ΡΕΔΙΑΔΗΣ, Μ. ΠΑΣΣΑΡΗΣ.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΣΤΕΝΩΝ ΥΠΟΓΡΑΦΕΙΣΑ ΕΝ ΜΟΝΤΡΕ ΤΗ 20 ΙΟΥΛΙΟΥ 1936

Η Αυτού Μεγαλειότης ο Βασιλεύς των Βουλγάρων, ο Πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας, η Αυτού Μεγαλειότης ο Βασιλεύς της Μεγάλης Βρετανίας, της Ίρλανδίας και των πέραν των θαλασσών Βρετανικών κτήσεων, Αυτοκράτωρ των Ινδιών, η Αυτού Μεγαλειότης ο Βασιλεύς των Ελλήνων, η Αυτού Μεγαλειότης ο Αυτοκράτωρ της Ιαπωνίας, η Αυτού Μεγαλειότης ο Βασιλεύς της Ρουμανίας, ο Πρόεδρος της Τουρκικής

Δημοκρατίας, η Κεντρική Εκτελεστική Επιτροπή της Ενώσεως των Σοσιαλιστικών Σοβιετικών Δημοκρατιών, και η Αυτού Μεγαλειότης ο Βασιλεύς της Γιουγκοσλαβίας.

Εμφορούμενοι υπό της επιθυμίας νά ρυθμίσωσι τον διάπλουν και την ναυσιπλοΐαν εν τοις Στενοίς των Δαρδανελλίων, τη Θαλάσση, του Μαρμαρά και του Βοσπόρου, συμπεριλαμβανομένων εν τη γενική ονομασία «Στενά», εις τρόπον ώστε νά διαφυλαχθή, εν τω πλαισίω της ασφαλείας της Τουρκίας, και της ασφαλείας, εν τω. Ευξείνω .Πόντω, των παροχθίων Κρατών, η αρχή η καθιερωθείσα υπό του άρθρου 23· της Συνθήκης της Ειρήνης της υπογραφείσης εν Λωζάννη τη 24 Ιουλίου 1923.

Απεφάσισαν νά υποκαταστήσωσι την παρούσαν Σύμβασιν εις την Σύμβασιν την υπογραφείσαν εν Λωζάννη 24η Ιουλίου 1923 και διώρισαν ως Πληρεξουσίους Αυτών, ήτοι:

Η Αυτού Μεγαλειότης ο Βασιλεύς των Βουλγάρων: Τον κ, Δόκτωρα Νικόλαον Π. Νικολάεφ, Πληρεξούσιον Υπουργόν, Γενικόν Γραμματέα του Υπουργείου των Εξωτερικών και Θρησκευμάτων·

Τον κ. Πέτρον Νείκωφ, Πληρεξούσιον Υπουργόν, Διευθυντήν των Πολιτικών Υποθέσεων εν τω Υπουργείω των Εξωτερικών και Θρησκευμάτων.

Ο Πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας:

Τον κ. Πώλ - Μπονκούρ, Γερουσιαστήν, Μόνιμον Αντιπρόσωπον της Γαλλίας παρά τη Κοινωνία των Εθνών, τέως Πρόεδρον του Υπουργικού Συμβουλίου, τέως Υπουργόν των Εξωτερικών, Ιππότην της Λεγεώνας της Τιμής, Πολεμικόν Σταυρόν.

Τον κ. Ανρύ Πονσό, Πρεσβευτήν Έκτακτον και Πληρεξούσιον της Γαλλικής Δημοκρατίας εν Αγκύρα, Ανώτερον Ταξιάρχην της Λεγεώνας της Τιμής.

Η Αυτού Μεγαλειότης ο Βασιλεύς της Μεγάλης Βρετανίας, της

Ιρλανδίας και των πέραν των Θαλασσών Βρετανικών Κτήσεων, Αυτοκράτωρ των Ινδιών· Διά την Μεγάλην Βρετανίαν, την Βόρειον Ιρλανδίαν, και άπαντα τα τμήματα της Βρετανικής Αυτοκρατορίας τα όποια δεν είναι ατομικώς μέλη της Κοινωνίας των Εθνών·

Τον Ερίτιμον Λόρδον Στάνλεϋ Ρ.Σ.Μ.Σ.Μ.Ρ· Κοινοβουλευτικόν Γραμματέα εν τω Ναυαρχείω Αυτού.

Δια την Συμπολιτείαν της Αυστραλίας (COMMON WEALTH D'AUSTRALIE) :

Τον Ερίτιμον Στάνλεϋ Μελμπούρν Μπρους, C.H.M.G., Ύπατον Αρμοστήν της Συμπολιτείας της Αυστραλίας εν Λονδίνω·

Η Αυτού Μεγαλειότης ο Βασιλεύς των Ελλήνων·

Τον κ. Νικόλαον Πολίτην, Έκτακτον Απεσταλμένον και Πληρεξούσιον Υπουργόν της Ελλάδος εν Παρισίοις, τέως Υπουργόν των Εξωτερικών.

Τον κ. Ραούλ Βιβίκα Ρωσσέτην, Μόνιμον Αντιπρόσωπον τής Ελλάδος παρά τή Κοινωνία των Εθνών·

Η Αυτού Μεγαλειότης ο Αυτοκράτωρ της Ιαπωνίας·

Τον κ. Ναοτάκε Σάτο, Ζουσαμί, Μεγαλόσταυρον του Τάγματος του Ανατέλλοντος Ηλίου, Πρεσβευτήν Έκτακτον και Πληρεξουσιον εν Παρισίοις·

Τον κ. Μάσσα-ακι Χόττα, Ζουσιί, τετιμημένον δια της δευτέρας τάξεως του Τάγματος του Ανατέλλοντος Ηλίου. Έκτακτον Απεσταλμένον και Πληρεξούσιον Υπουργόν εν Βέρνη·

Η Αυτού Μεγαλειότης ο Βασιλεύς της Ρουμανίας·

Τον κ. Νικόλαον Τιτουλέσκο, Υπουργόν Γραμματέα της Επικρατείας επί των Εξωτερικών Υποθέσεων·

Τον κ. Κωνσταντίνον Κοντζέσκο, Πληρεξούσιον Υπουργόν, Αντιπρόσωπον της Ρουμανίας παρά τη Ευρωπαϊκή και τη Διεθνεί Επιτροπή

Δουνάβεως·

Τον κ. Βεσπασιανόν Πέλλαν, Έκτακτον Απεσταλμένον, και Πληρεξούσιον Υπουργόν εν Χάγη·

Ο Πρόεδρος τής Τουρκικής Δημοκρατίας·

Τον κ. Δόκτωρα Ρουστού Αράς, Υπουργόν των Εξωτερικών, Βουλευτήν του Ισμίρ·

Τον κ. Σουάντ Δαβάζ Πρεσβευτήν Έκτακτον και Πληρεξούσιον της Τουρκικής Δημοκρατίας εν Παρισίοις·

Τον κ. Νουμάν Μενεμεντσιόγλου, Πρεσβευτήν της Τουρκίας Γενικόν Γραμματέα του Υπουργείου των Εξωτερικών·

Τον κ. Ασίμ Γκουντούς, Αντιστράτηγον, υπαρχηγόν του Γενικού Επιτελείου Στρατού·

Τον κ. Νεσμεντίν Σαντάκ, Μόνιμον Αντιπρόσωπον της Τουρκίας παρά τη Κοινωνία των Εθνών, Βουλευτήν του Σιβάς, Εισηγητήν παρά τή Επιτροπή επί των Εσωτερικών·

Η Κεντρική Εκτελεστική Επιτροπή της Ενώσεως των Σοσιαλιστικών Σοβιετικών Δημοκρατιών·

Τον κ. Μάξιμον Λιτβίνωφ, Μέλος της Κεντρικής Εκτελεστικής Επιτροπής της Ενώσεως των Σοσιαλιστικών Σοβιετικών Δημοκρατιών, Επίτροπον του Λαού επί των Εξωτερικών·

Η Αυτού Μεγαλειότης ο Βασιλεύς της Γιουγκοσλαβίας·

Τον κ. Ιβάν Σουμπότιτς, Μόνιμον Αντιπρόσωπον του Βασιλείου της Γιουγκοσλαβίας παρά τη Κοινωνία των Εθνών.

Οίτινες αφού επέδειξαν τα πληρεξούσια αυτών, άτινα ανεγνωρίσθησαν ως νομίμως συντεταγμένα, συνωμολόγησαν τας ακολούθους διατάξεις:

Άρθρον πρώτον.

Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη αναγνωρίζουν και βεβαιώνουσι την αρχήν της ελευθερίας του διάπλου και της θαλασσοπλοΐας εν τοις Στενοίς.

Η χρήσις της ως άνω ελευθερίας διαρρυθμίζεται από τούδε υπό των διατάξεων της παρούσης Συμβάσεως.

ΤΜΗΜΑ Ι. Εμπορικά πλοία.

Άρθρον 2.

Εν καιρώ ειρήνης, τα εμπορικά πλοία θα απολαμβάνουσι της πλήρους ελευθερίας του διάπλου και της θαλασσοπλοΐας εν τοις Στενοίς, την ημέραν και την νύκτα, οιαδήποτε και αν είναι αι σημαίαι και το φορτίον αυτών, άνευ ουδεμιάς διατυπώσεως, υπό την επιφύλαξιν των διατάξεων του κάτωθι άρθρου 3. Ουδέν τέλος η επιβάρυνσις άλλη πλην εκείνων των οποίων η είσπραξις προβλέπεται υπό του παραρτήματος Ι της παρούσης Συμβάσεως, θα εισπράττεται υπό των Τουρκικών αρχών επί των πλοίων τούτων όταν διαπλεύουσιν εν διαμετακομίσει και άνευ σταθμεύσεως εις τίνα λιμένα των Στενών.

Προς διευκόλυνσιν της εισπράξεως των τελών ή επιβαρύνσεων τούτων τα εμπορικά πλοία άτινα θα διήρχοντο τα Στενά θα γνωστοποιώσιν εις τους πράκτορας του σταθμού του προβλεπομένου υπό του άρθρου 3 το όνομα, την εθνικότητα, την χωρητικότητα, τον προορισμόν και την προέλευσιν αυτών.

Η πλοηγία και η ρυμούλκησις παραμένουσι προαιρετικάί.

Άρθρον 3.

Πάν πλοίον εισερχόμενον εις τά Στενά εκ του Αιγαίου Πελάγους ή του Ευξείνου Πόντου θέλει σταθμεύει εις Υγειονομικόν σταθμόν πλησίον της εισόδου των Στενών επί τω σκοπώ του υγειονομικού ελέγχου του καθοριζομένου υπό των Τουρκικών κανονισμών εν τω πλαισίω των διεθνών υγειονομικών διατάξεων. Ο έλεγχος ούτος εν περιπτώσει πλοίων

κατεχόντων καθαράν υγειονομικήν πιστοποίησιν ή παρουσιαζόντων υγειονομικήν βεβαιώσιν. βεβαιούσαν ότι δεν εφαρμόζονται επ αυτών αι διατάξεις της παραγράφου 2, του παρόντος άρθρου, θα εκτελήται την ημέραν και την νύκτα μετά πάσης δυνατής ταχύτητος και τα πλοία ταύτα δέον να μη υποβάλλωνται εις ουδεμίαν άλλην στάθμευσιν κατά την διάρκειαν του διάπλου αυτών δια των Στενών.

Τα πλοία εφ' ων υπάρχουσι κρούσματα πανώλους, χολέρας, κίτρινου πυρεπτού, εξανθηματικού τύφου ή ευλογίας, ή εφ' ων εσημειώθησαν τοιαύτα κρούσματα προ διαστήματος βραχυτέρου του επταημέρου, ως και τα πλοία άτινα απέπλευσαν εκ λιμένος μεμολυσμένου προ διαστήματος βραχυτέρου των πέντε εικοσιτετραώρων, θέλουσι σταθμεύει εις τον υγειονομικόν σταθμόν τον σημειούμενον εν τη προηγουμένη, παραγράφω ινα παραλάβωσι τους υγειονομικούς φύλακας τους οποίους αι τοπικαί αρχαί ήθελον τυχόν ορίση. Ουδέν τέλος ή επιβάρυνσις θέλει εισπράττεσθαι επί τω λόγω, οι δε φύλακες δέον νά αποβιβάζωνται εις τινα υγειονομικόν σταθμόν εις την έξοδον τών Στενών.

Άρθρον 4.

Εν καιρώ πολέμου, της Τουρκίας μη ούσης εμπολέμου, τα εμπορικά πλοία, οιανδήποτε και αν ώσιν η σημαία και το φορτίον αυτών, θα απολαμβάνωσι της ελευθερίας του διάπλου και της ναυσιπλοΐας εν τοις Στενοίς υπό τους όρους τους προβλεπομένους υπό των άρθρων 2 και 3.

Άρθρον 5.

Εν καιρώ πολέμου, της Τουρκίας ούσης εμπολέμου, τα εμπορικά πλοία τα μη ανήκοντα εις Κράτος εμπόλεμον έναντι της Τουρκίας θα απολαμβάνωσιν της ελευθερίας του διάπλου και της ναυσιπλοΐας εν τοις Στενοίς υπό τον όρον να μη βοηθώσι κατ'ουδένα τρόπον τον εχθρόν.

Τα πλοία ταύτα θα εισέρχωνται κατά την ημέραν εις τα Στενά ο δε διάπλους αυτών θα πραγματοποιήται δια της οδού ήτις εν εκάστη περιπτώσει θα υποδεικνύεται αυτοίς υπό των Τουρκικών αρχών.

Άρθρον 6.

Έν η περιπτώσει η Τουρκία θα εθεώρει εαυτήν απειλούμενην δι' επικειμένου κινδύνου πολέμου, η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 2 θα εξηκολούθει μολοντούτο, πλήν του ότι τα πλοία θα ήσαν υποχρεωμένα να εισέρχωνται εις τα Στενά κατά την ημέραν, και του ότι ο διάπλους αυτών θα ώφειλεν να πραγματοποιείται δια της οδού της καθοριζομένης εν εκάστη περιπτώσει υπό των Τουρκικών αρχών.

Η πλοηγία θα ήτο δυνατόν εν τη περιπτώσει ταύτη να καταστή υποχρεωτική αλλά άνευ αμοιβής.

Άρθρο 7.

Ο όρος «εμπορικά πλοία» εφαρμόζεται εφ όλων των πλοίων εις τα οποία δεν αφορά το τμήμα II της παρούσης Συμβάσεως.

ΤΜΗΜΑ II Πολεμικά πλοία

Άρθρον 8.

Επί τω τέλει της παρούσης, Συμβάσεως, ο εφαρμοστέος καθορισμός των πολεμικών πλοίων και των χαρακτηριστικών αυτών, ως και ο τρόπος υπολογισμού των εκτοπισμάτων, είναι οι περιεχόμενοι εν τω παραρτήματι II της παρούσης Συμβάσεως.

Άρθρον 9.

Τα βοηθητικά πλοία του πολεμικού ναυτικού τα ειδικώς ναυπηγημένα διά την μεταφοράν των καυσίμων υλών, υγρών ή όχι, δεν θα υποχρεούνται εις την προειδοποίησιν την προβλεπομένην υπό του άρθρου 13 και δεν θα υπολογίζωνται διά τον υπολογισμόν των εκτοπισμάτων των υποβαλλομένων εις περιορισμόν δυνάμει των άρθρων 14 και 18, υπό τον όρον όπως διαπλέωσιν μεμονωμένος τα Στενά. Εν τούτοις θα εξομοιούνται προς τα πολεμικά πλοία όσον αφορά τους λοιπούς ορούς του διάπλου.

Τα βοηθητικά πλοία τα προβλεπόμενα υπό της προηγουμένης

παραγράφου δεν θα δύνανται να επωφελούνται της ως άνω εξαιρέσεως εις μή αν ο οπλισμός των δεν συμπεριλαμβάνει · όσον αφορά τό πυροβολικόν κατά πλεόντων στόχων, πλείονα των δυο πυροβολων διαμετρήματος 105 χ.μ·κατ' ανώτατον όριον· όσον αφορά τό πυροδολικον κατά εναερίων στόχων, πλείονας των δύο συσκευών διαμετρήματος 75 χ.μ κατ ανώτατον ανώτατον όριον.

Άρθρον 10.

Εν καιρώ ειρήνης, τα ελαφρά σκάφη επιφανείας, τα μικρά πλοία μάχης και τα βοηθητικά πλοία, είτε ανήκωσιν εις παροχθίους του Ευξείνου Πόντου Δυνάμεις είτε μη, οιαδήποτε και αν είναι η σημαία αυτών θα απολαμβάνωσι της ελευθερίας του διάπλου εν τοις Στενοίς άνευ ουδενός τέλους ή άλλης τινός επιβαρύνσεως, υπό τους όρους τους προβλεπομένους υπό των κάτωθι άρθρων 13 και επομένων.

Τα πολεμικά σκάφη τα μη υπαγόμενα εις τας κατηγορίας περιών η προηγούμενη παράγραφος δεν θα δικαιούται να διαπλέωσι τα Στενά ει μη υπό τους ειδικούς όρους τους προβλεπομένους υπό των άρθρων 11 και 12.

Άρθρον 11.

Επιτρέπεται ο διάπλους των Στενών εις πλοία γραμμής εκτοπίσματος ανωτέρου του προβλεπομένου υπό της πρώτης παραγράφου άρθρου 14, ανήκοντα εις παροχθίους του Ευξείνου Πόντου Δυνάμεις, υπό τον όρον όπως τα πλοία ταύτα διέρχωνται τα Στενά εν προς εν συνοδευόμενα υπό δυο κατ' ανώτατον όριων τορπιλλικών.

Άρθρον 12.

Τα υποβρύχια των παρόχθιων του Ευξείνου Πόντου Δυνάμεων τα ναυπηγηθέντα ή αγορασθέντα εκτός της θαλάσσης ταύτης, θά έχωσι το δικαίωμα να ·διαπλέωσιν τά Στενά ίνα μεταβώσιν εις την βάση των, εφόσον εδόθη ·εν καιρώ τω δέοντι προειδοποιήσις εις την Τουρκίαν περί της ενάρξεως της ναυπηγήσεως ή περί της αγοράς αυτών.

Τα υποβρύχια τα ανήκοντα εις τας ρηθείσας δυνάμεις θα δύνανται επίσης να διαπλέωσιν τα Στενά ίνα επισκευασθώσιν εις ναυπηγεία κείμενα εκτός της θαλάσσης ταύτης υπό τον όρον όπως δίδονται εις την Τουρκίαν ακριβείς περί τούτου πληροφορίες.

Εν εκατέρα περιπτώσει, τα υποβρύχια δέον να πλέωσιν εν ημέρα και εν επιφανεία και να διέρχωνται δια των Στενών μεμονωμένως.

Άρθρον 13.

Δια τον διάπλουν των Στενών υπό πολεμικών σκαφών δέον να δίδεται προειδοποίησις εις την Τουρκικήν Κυβέρνησιν διά της διπλωματικής οδού. Η κανονική προθεσμία της προειδοποιήσεως θα είναι οκταήμερος, αλλά είναι ευκαίον όπως, διά τας Δυνάμεις τας μη παροχθίους του Ευξείνου Πόντου, η προθεσμία αυξηθή εις δεκαπενθήμερον. Εν τή προειδοποιήσει θα δηλούται ο προορισμός, το όνομα, ο τύπος και ο αριθμός των σκαφών ως και η ημερομηνία του διάπλου δια την μετάβασιν και, εάν συντρέχει λόγος, δια την επιστροφήν. Πάσα μεταβολή ημερομηνίας δέον νά αποτελέση, αντικείμενον τριήμερου προειδοποιήσεως.

Η είσοδος εις τα Στενά δια τον διάπλουν μεταβάσεως δέον να λαμβάνη χώραν εντός πενθημέρου προθεσμίας από της ημερομηνίας της καθοριζομένης εν τη αρχική προειδοποιήσει. Μετά την λήξιν της προθεσμίας ταύτης, δέον να δίδεται ετέρα προειδοποίησις υπ' ους όρους και η αρχική τοιαύτη.

Κατά την διάρκειαν του διάπλου ο αρχηγός της ναυτικής δυνάμεως δέον να γνωστοποιήσει, χωρίς νά αναγκασθή να .σταθμεύση, εις ένα σηματοφορικόν σταθμόν εις την είσοδον των Δαρδανελλίων ή του Βοσπόρου, την ακριβή σύνθεσιν τή υπ αυτόν δυνάμεως.

Άρθρον 14.

Το ανώτατον όριον συνολικού εκτοπίσματος απασών των ξένων ναυτικών δυνάμεων των δυναμένων να ευρίσκωνται υπό διαμετακόμισιν εν τοις Στενοίς, δέον να μη υπερβαίνει τους 15.000 τόννους, πλην των

περιπτώσεων των προβλεπόμενων υπό του άρθρου 11 και παραρτήματος III της παρούσης Συμβάσεως.

Εν τούτοις αι περί των η προηγουμένη παράγραφος δύνανται να μη περιλαμβάνουν περισσότερα των 9 σκαφών.

Δεν θα συνυπολογίζονται επίσης εν τω εκτοπίσματι τούτω τα πολεμικά σκάφη τὰ ανήκοντα εις παρόχθιους ή μη του Ευξείνου Πόντου Δυνάμεις, άτινα συμφώνως προς τας διατάξεις του άρθρου 17, επισκέπτονται λιμένα τινά των Στενών.

Δεν θα συνυπολογίζονται επίσης εν τω εκτοπίσματι τούτω τα πολεμικά σκάφη άτινα θα είχαν υποστή αβαρίαν κατά τον διάπλου· τα σκάφη ταύτα θά υποβάλλωνται, κατά την διάρκεια της επισκευής εις τας ειδικάς διατάξεις της ασφαλείας τας εκδιδομένας υπό της Τουρκίας.

Άρθρον 15

Τα εν διαμετακομίσει διά των Στενών πολεμικά σκάφη δεν θα δύνανται εν ουδεμίā περιπτώσει να χρησιμοποιώσιν τα αερόπλοια άτινα ενδεχομένως θα έφερον.

Άρθρον 16

Τα εν διαμετακομίσει διά των Στενών πολεμικά σκάφη δέον να μη παραμένωσιν εν τοις Στενοίς πέραν του αναγκαίου, διά την εκτέλεσιν του διάπλου χρονικού διαστήματος, εξαιρουμένης της περιπτώσεως αβαρίας ή θαλασσίου ατυχήματος.

Άρθρον 17.

Αι διατάξεις των προηγουμένων άρθρων δεν θα δύνανται εν ουδεμίā περιπτώσει να παρεμποδίσωσι ναυτικήν δύναμιν οιουδήποτε εκτοπίσματος και οιασδήποτε συνθέσεως, νά προβή, τη, προσκλήσει της Τουρκικής Κυβερνήσεως, εις επίσκεψιν αβροφροσύνης περιωρισμένης διάρκειας εις τινά λιμένα των Στενών. Η δύναμις αύτη δέον να εγκαταλείψη τα Στενά δια της αυτής οδοῦ ης εποίησατο χρήσιν διά τον είσπλου, εκτός εάν ευρίσκειται

υπό τας συνθήκας τας απαιτούμενας δια τον εν διαμετακομίσει διάπλου αυτής δια των Στενών, συμφώνως προς τας διατάξεις των άρθρων 10, 14 και 18.

Άρθρον 18.

1. Το εκτόπισμα το οποίον αι μη παρόχθιοι του Ευξείνου Πόντου Δυνάμεις δύνανται συνολικώς να έχωσιν εν καιρώ ειρήνης εν τη θαλάσση ταύτη περιορίζεται κατά τον εξής τρόπον:

α. Εξαιρουμένης της περιπτώσεως της προβλεπομένης υπό της ακολούθου παραγράφου β, το συνολικόν εκτόπισμα των ρηθισών Δυνάμεων δεν θα υπερβαίνη τούς 30.000 τόννους

β. Εν τη περιπτώσει καθ' ην, εν οιαδήποτε στιγμή το εκτόπισμα του ισχυροτέρου στόλου του Ευξείνου Πόντου ήθελεν υπερβή τουλάχιστον κατά 10.000 τόννους το εκτόπισμα του ισχυροτέρου εν τη θαλάσση ταύτη στόλου κατά την ημερομηνίαν της υπογραφής της παρούσης Συμβάσεως, το συνολικόν εκτόπισμα των 30.000 τόννων, το αναφερόμενον εις την παράγραφον α, θέλει αυξηθή αναλόγως μέχρι του ορίου των 45.000 τόννων. Επί τω σκοπώ τούτω, εκάστη παρόχθιος Δύναμις θα ανακοινώνη συμφώνως προς το παράρτημα II της παρούσης Συμβάσεως, εις την Τουρκικήν Κυβέρνησιν, την 1ην Ιανουαρίου και την 1ην Ιουλίου εκάστου έτους, το συνολικόν εκτόπισμα του εν Ευξείνω Πόντω στόλου της, η δε Τουρκική Κυβέρνησις θέλει να διαβιβάζει την πληροφορίαν ταύτην εις τα λοιπά Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, ως και εις τον Γενικόν Γραμματέα της Κοινωνίας των Εθνών.

γ. Το εκτόπισμα το οποίον μια οιαδήποτε μη παρόχθιος Δύναμις θα έχη την ευχέρειαν να έχη εν τω Ευξείνω Πόντω, θα περιορίζεται εις τα 2/3 του συνολικού εκτοπίσματος του προβλεπομένου υπό των ανωτέρω παραγράφων α και β.

δ. Εν τούτοις εν η περιπτώσει μια ή πλείονες μη παρόχθιοι του Ευξείνου Πόντου Δυνάμεις θα επεθύμουν να αποστείλωσιν επί

ανθρωπιστικώ σκοπώ ναυτικές δυνάμεις εις την θάλασσαν ταύτην, αι δυνάμεις αύται, ων το σύνολον δέον εν ουδεμιά υποθέσει να μη υπερβαίνη τους 8.000 τόννους, θα γίνωνται δεκταί όπως εισέρχονται εις τον Εύξεινον Πόντον, άνευ της προειδοποιήσεως της προβλεπομένης υπό του άρθρου 13 της παρούσης Συμβάσεως, κατόπιν αδείας παρεχομένης υπό της Τουρκικής Κυβερνήσεως υπό τους ακολούθους όρους: Εάν το συνολικόν εκτόπισμα το προβλεπόμενον υπό των ως άνω α και β παραγράφων δεν έχει συμπληρωθή και δεν πρόκειται να γίνη υπέρβασις τούτου υπό των δυνάμεων των οποίων ζητείται η αποστολή, η Τουρκική Κυβέρνησις θα παρέχη την εν λόγω άδειαν το ταχύτερον μετά την λήψιν της αιτήσεως ήτις ήθελε τη υποβληθή: εάν το περί ου ο λόγος συνολικόν εκτόπισμα έχη ήδη χρησιμοποιηθή, ή εάν πρόκειται να γίνει υπέρβασις τούτου υπό των Δυνάμεων ων εξητήθη η αποστολή, η Τουρκική Κυβέρνησις θα κοινοποιήση αμέσως την αίτησιν αδείας εις τα λοιπάς παροχθίους του Ευξείνου Πόντου Δυνάμεις, και εάν αι Δυνάμεις αύται, δεν προβάλλουν αντίρρησιν εντός 24 ωρών από της κοινοποιήσεως, η Τουρκική Κυβέρνησις θα γνωστοποιή εις τας ενδιαφερομένας Δυνάμεις εντός ωφελίμου προθεσμίας τεσσαράκοντα οκτώ τουλάχιστον ωρών την συνέχειαν ην θα ήθελεν αποφασίσει να δώση εις την αίτησίν των.

Πάσα μεταγενεστέρα είσοδος εις τον Εύξεινον Πόντον ναυτικών δυνάμεων των μη παρόχθιων Δυνάμεων δεν θα εκτελήται ει μη εν τοις διαθεσίμοις ορίοις του συνολικού εκτοπίσματος του προβλεπομένου υπό των ως άνω α' και β' παραγράφων.

2. Οιοσδήποτε και αν είναι ο σκοπός της παρουσίας αυτών εν τω Ευξείνω Πόντω, τα πολεμικά σκάφη των μη παρόχθιων Δυνάμεων δεν θα δύνανται να παραμένωσιν εν αυτώ πέραν των είκοσι και μιας ημερών.

Άρθρον 19.

Εν καιρώ πολέμου, της Τουρκίας μη ούσης εμπολέμου τα πολεμικά πλοία θα απολαμβάνουν απολύτου ελευθερίας διάπλου και ναυσιπλοίας εν τοις Στενοίς υπό όρους ομοίους προς τους συνομολογηθέντας εν τοις άρθροις 10 έως 18.

Εν τούτοις θα απαγορεύεται εις τα πολεμικά πλοία πάσης εμπολέμου Δυνάμεως να διαπλέωσι τα Στενά, εξαιρουμένων των περιπτώσεων των υπαγομένων εις την εφαρμογήν του άρθρου 25 της παρούσης Συμβάσεως, ως και της περιπτώσεως συνδρομής παρεχομένης εις Κράτος όπερ εγένετο θύμα επιθέσεως, δυνάμει Συνθήκης αμοιβαίας συνδρομής υποχρεούσης την Τουρκίαν, συνομολογηθείσης εν των πλαισίων του Συμφώνου της Κοινωνίας των Εθνών, καταχωρηθείσης και δημοσιευθείσης συμφώνως προς τας διατάξεις του άρθρου 18 του εν λόγω Συμφώνου.

Εις τας εξαιρετικές περιπτώσεις τας προβλεπομένας υπό της προηγουμένης παραγράφου δεν θα εφαρμόζονται οι εν τοις άρθροις 10 έως 18 σημειούμενοι περιορισμοί.

Παρά την απαγόρευσιν διάπλου την διατυπωθείσαν εις την ως άνω παράγραφον 2, τα πολεμικά πλοία των εμπολέμων Δυνάμεων παρόχθιων ή μη του Ευξείνου Πόντου τα αποχωρισμένα της βάσεως εξ ης εξαρτώνται θα είναι ελεύθερα να επαναπλεύσωσιν εις τους εν λόγω λιμένας.

Απαγορεύεται εις τα εμπόλεμα πολεμικά σκάφη να προβαίνωσιν εις οιαδήποτε αιχμαλωσίαν, να εξασκώσι το δικαίωμα επισκέψεως και να προβαίνωσιν εις οιαδήποτε εχθρικήν πράξιν εντός των Στενών.

Άρθρον 20.

Εν καιρώ πολέμου, της Τουρκίας ούσης εμπολέμου, αι διατάξεις των άρθρων 10 έως 18 δεν θα εφαρμόζονται· ο διάπλους των πολεμικών σκαφών θα επαφίεται εξ ολοκλήρου εις την διάθεσιν της Τουρκικής Κυβερνήσεως.

Άρθρον 21.

Εν η περιπτώσει η Τουρκία θα εθεώρει εαυτήν απειλούμένην υπό του επικειμένου κινδύνου πολέμου θα είχαν το δικαίωμα να εφαρμόση τας διατάξεις του άρθρου 20 της παρούσης Συμβάσεως.

Τα πολεμικά πλοία άτινα αφού διέπλευσαν τα Στενά, προ της

χρήσεως υπό της Τουρκίας της ευχερείας ην τη παρέχει η προηγουμένη παράγραφος ήθελον ούτω ευρεθή αποκεχωρισμένα των βάσεων εις ας είναι προσκεκολλημένα θα δύνανται να επαναπλεύσωσιν εις τους λιμένας τούτους. Εννοείται εν τούτοις ότι η Τουρκία θα δύναται να μη παράσχη το δικαίωμα τούτο εις τα πλοία του Κράτους εκείνου του οποίου η στάσις θα είχε προκαλέση την εφαρμογήν του παρόντος άρθρου.

Εν η περιπτώσει η Τουρκική Κυβέρνησις, ήθελε ποιήσει χρήσιν της ευχερείας ην τη παρέχει η ως άνω πρώτη παράγραφος θα απευθύνη ανακοίνωσιν επί τω τέλει τούτω εις τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη ως και εις τον Γενικόν Γραμματέα της Κοινωνίας των Εθνών.

Αν το Συμβούλιον της Κοινωνίας των Εθνών δια πλειοψηφίας των δύο τρίτων αποφασίση ότι τα μέτρα τα ούτω ληφθέντα υπό της Τουρκίας δεν δικαιολογούνται, και εάν τοιαύτη είναι επίσης η γνώμη της πλειοψηφίας των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών των υπογραψάντων την παρούσαν Σύμβασιν, η Τουρκική Κυβέρνησις υποχρεούται να ανακαλέση τα εν λόγω μέτρα ως και εκείνα άτινα ήθελον ληφθή δυνάμει του άρθρου 6 της παρούσης Συμβάσεως.

Άρθρον 22.

Τα πολεμικά πλοία εφ' ων υπάρχουν κρούσματα πανώ- λους, χολέρας, κίτρινου πυρετού, εξανθηματικού τύφου ή ευλογίας, ή εφ' ων εξεδηλώθησαν τοιαύτα κρούσματα προ διαστήματος βραχυτέρου των επτά ημερών, ως και τα πλοία άτινα απέπλευσαν εκ μεμολυσμένου λιμένος προ διαστήματος βραχυτέρου των πέντε εικοσιτετραώρων δέον να διαπλέωσιν τα Στενά υπό κάθαρσιν και να εφαρμόζωσιν δια των επί του πλοίου μέσων τα αναγκαία προφυλακτικά μέτρα προς αποφυγήν πάσης ενδεχομένης μόλυνσεως των Στενών.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ Αεροσκάφη

Άρθρον 23.

Επί τω σκοπώ να εξασφαλίση την διέλευσιν των πολιτικών

αεροσκαφών μεταξύ της Μεσογείου και του Ευξείνου Πόντου η Τουρκική Κυβέρνησις θα καθορίση εκτός των απαγορευμένων ζωνών των Στενών, τας εναερίουσ οδούσ τας προοριζομένασ δια την διέλευσιν ταύτην· τα πολιτικά αεροσκάφη θα δύνανται να χρησιμοποιώσι τας οδούσ ταύτας κατόπιν προειδοποιήσεωσ τριών ημερών προς την Τουρκικήν Κυβέρνησιν δια τας εκτάκτουσ πτήσεις, και δια τας πτήσεις τακτικών συγκοινωνιών κατόπιν γενικής προειδοποιήσεωσ, περιεχούσης τας ημερομηνίασ διελεύσεωσ.

Αφ' ετέρου, παρά την επανοχύρωσιν των Στενών, η Τουρκική Κυβέρνησις θα παρέχη τας αναγκαίασ ευκολίασ δια την διέλευσιν εν πάση ασφαλεία των πολιτικών αεροσκαφών εις α επετράπη, συμφώνωσ προς τον αεροπορικόν κανονισμόν τον ισχύοντα εν Τουρκία, να υπερίπτανται του τουρκικού εδάφουσ μεταξύ Ευρώπησ και Ασίασ. Δια την περίπτωσιν καθ' ην άδεια πτήσεωσ ήθελε παρασχεθή η ακολουθητέα οδόσ εν τη ζώνη των Στενών θα καθορίζεται περιοδικώσ.

ΤΜΗΜΑ IV Γενικά διατάξεις

Άρθρον 24.

Αι αρμοδιότητες της Διεθνούς Επιτροπής της συσταθείσης δυνάμει της Συμβάσεωσ της αφόρωσης το καθεστώσ των Στενών, υπό ημερομηνίαν 24 Ιουλίου 1923, μεταβιβάζονται εις την Τουρκικήν Κυβέρνησιν.

Η Τουρκική Κυβέρνησις αναλαμβάνει την υποχρέωσιν να συγκεντρώνη τας στατιστικάσ και να παρέχη τας πληροφορίασ τας σχετικάσ προς την εφαρμογήν των άρθρων 11, 12, 14 και 18.

Οφείλει να επαγρυπνή δια την εκτέλεσιν πάσης διατάξεωσ της παρούσης Συμβάσεωσ αφόρωσης τον διάπλου των πολεμικών σκαφών δια των Στενών.

Άμα τη προειδοποιήσει περί μέλλοντοσ διάπλου δια των Στενών ξένης ναυτικήσ δυνάμεωσ, η Τουρκική Κυβέρνησις θα γνωστοποιή εις τουσ εν Αγκύρα αντιπροσώπουσ των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών την σύνθεσιν

της δυνάμεως ταύτης, το εκτόπισμα, την προβλεπομένην ημερομηνίαν της εισόδου αυτής εις τα Στενά και αν συντρέχη λόγος την πιθανήν ημερομηνίαν της επιστροφής αυτής.

Η Τουρκική Κυβέρνησις θα απευθύνη εις τον Γενικόν Γραμματέα της Κοινωνίας των Εθνών ως και εις τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη ετησίαν έκθεσιν αναφέρουσας τας κινήσεις των ξένων πολεμικών πλοίων εν τοις Στενοίς και παρέχουσας πάσας τας χρήσιμους πληροφορίας δια το εμπόριον, την ναυσιπλοίαν και την αεροπλοίαν, ως προβλέπονται υπό της παρούσης Συμβάσεως.

Άρθρον 25.

Ουδεμία διάταξις της παρούσης συμβάσεως θίγει τα δικαιώματα και τας υποχρεώσεις τας απορρεούσας εκ του Συμφώνου της Κοινωνίας των Εθνών όσον αφορά την Τουρκίαν ή έτερον οιονδήποτε Υψηλόν Συμβαλλόμενον Μέρος, μέλος της Κοινωνίας των Εθνών.

ΤΜΗΜΑ V Ακροτελεύτιοι Διατάξεις

Άρθρον 26.

Η παρούσα Σύμβασις θα κυρωθή εν τω κατά το δυνατόν βραχυτέρω διαστήματι.

Αι επικυρώσεις θα κατατεθώσιν εις τα αρχεία της Κυβερνήσεως της Γαλλικής Δημοκρατίας εν Παρισίοις.

Η Ιαπωνική Κυβέρνησις θα έχει την ευχέρειαν να αρκεσθή εις το να γνωστοποιήση εις την Κυβέρνησιν της Γαλλικής Δημοκρατίας δια του διπλωματικού εν Παρισίοις Αντιπροσώπου της, ότι η επικύρωσις εχορηγήθη, και εν τη περιπτώσει ταύτη δέον να διαβιβάση το όργανον επικυρώσεως κατά το δυνατόν ταχύτερον.

Πρακτικόν καταθέσεως θέλει συνταχθή άμα τη καταθέσει εξ οργάνων επικυρώσεως συμπεριλαμβανομένου και του της Τουρκίας. Επί τω τέλει τούτω η προβλεπομένη εν τη προηγουμένη παραγράφω πιστοποίησις θα

ισοδυναμή προς την κατάθεσιν του οργάνου επικυρώσεως.

Η παρούσα Σύμβασις θέλει τεθή εν ισχύι την ημερομηνίαν του πρακτικού τούτου.

Η Γαλλική Κυβέρνησις θα επιδώση εις όλα τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη αυθεντικών αντίγραφον του προβλεπομένου εν τη προηγουμένη παραγράφω πρακτικού και των πρακτικών καταθέσεως των μεταγενεστέρων επικυρώσεων.

Άρθρον 27.

Από της ενάρξεως της ισχύος αυτής η παρούσα Σύμβασις θα είναι ανοικτή εις την προσχώρησιν πάσης Δυνάμεως υπογραψάσης την Συνθήκης Ειρήνης της Λωζάννης της 24 Ιουλίου 1923.

Πάσα προσχώρησις θα ανακοινούται δια της διπλωματικής οδού εις την Κυβέρνησιν της Γαλλικής Δημοκρατίας, και υπό της τελευταίας ταύτης εις άπαντα τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη.

Θα επιφέρη τα αποτελέσματα αυτής από της ημέρας της ανακοινώσεως εις την Γαλλικήν Κυβέρνησιν.

Άρθρον 28.

Η παρούσα σύμβασις θα είναι εικοσαετούς διάρκειας από της θέσεως αυτής εν ισχύι. Εν τούτοις η αρχή της ελευθερίας του διάπλου και της ναυσιπλοΐας η βεβαιωθείσα εν τω άρθρω 1 της παρούσης Συμβάσεως, θα είναι απεριορίστου διάρκειας.

Αν δύο έτη προ της λήξεως της ρηθείσης εικοσαετούς περιόδου, ουδέν Υψηλόν Συμβαλλόμενον Μέρος δεν προέβη εις προειδοποίησιν καταγγελίας παρά τη Γαλλική Κυβερνήσει, η παρούσα Σύμβασις θα παραμείνη εν ισχύι μέχρι παρόδου δύο ετών από της αποστολής προειδοποίησεως τινός καταγγελίας. Η προειδοποίησις θα ανακοινωθή υπό της Γαλλικής Κυβερνήσεως εις τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη.

Αν η παρούσα Σύμβασις ήθελε τυχόν καταγγελθή συμφώνως προς τας διατάξεις του παρόντος άρθρου, τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούσι να αντιπροσωπευθώσιν εις συνδιάσκεψιν ίνα καθορίσωσι τους όρους της νέας συμβάσεως.

Άρθρον 29.

Κατά την λήξιν εκάστης πενταετούς περιόδου υπολογιζομένης από της θέσεως εν ισχύι της παρούσης Συμβάσεως, έκαστον Υψηλόν Συμβαλλόμενον Μέρος θα δύναται να λάβη την πρωτοβουλίαν να προτείνη τροποποιήσεις εις μίαν ή πλείονας διατάξεις της παρούσης Συμβάσεως.

Ινα γίνη αποδεκτή η αίτησις αναθεωρήσεως η διατυπωθείσα υφ' ενός των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών δέον να τύχη της υποστηρίξεως, εάν πρόκειται περί τροποποιήσεων του άρθρου 14 και του άρθρου 18, ετέρου Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους, και, εάν πρόκειται περί τροποποιήσεων παντός άλλου άρθρου, δύο ετέρων Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών.

Η αίτησις αναθεωρήσεως ούτως υποστηριζομένη δέον να ανακοινωθή εις άπαντα τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη τρεις μήνας προ της λήξεως της τρεχούσης πενταετούς περιόδου.

Η προειδοποίησις θα περιέχη τον καθορισμόν και τους λόγους των προτεινομένων τροποποιήσεων.

Εάν δεν καταστή δυνατόν να καταλήξωσιν αι συνεννοήσεις επί των προτάσεων τούτων δια της διπλωματικής οδού, τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη θα αντιπροσωπευθώσιν εις Συνδιάσκεψιν επί τούτω συγκαλουμένην.

Η Συνδιάσκεψις αύτη δεν θα δύναται να λάβη αποφάσεις ειμή μόνον κατά παμψηφίαν εξαιρουμένων των περιπτώσεων αναθεωρήσεως των σχετικών προς το άρθρον 14 και το άρθρον 18, όσον αφορά τα οποία πλειοψηφία των 3/4 των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών θα είναι επαρκής.

Η πλειοψηφία αύτη θα υπολογίζεται συμπεριλαμβανομένων των 3/4 των παρόχθιων του Ευξείνου Πόντου Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών

συμπεριλαμβανομένης της Τουρκίας.

Εις πίστωση των ανωτέρω οι ως άνω κατονομαζόμενοι πληρεξούσιοι υπέγραψαν την παρούσαν Σύμβαση.

Εγένετο εν Μοντρέ τη εικοστή Ιουλίου χιλιοστού εννεακοσιοστού τριακοστού έκτου έτους εις ένδεκα αντίτυπα ων το πρώτον περιβεβλημένον δια των σφραγίδων των πληρεξουσίων θέλει κατατεθή εν τοις αρχείοις της Κυβερνήσεως της Γαλλικής Δημοκρατίας και εκ των οποίων τα λοιπά παρεδόθησαν εις τας συνυπογραφάσας Δυνάμεις.

(Τ. Σ.) Ν. Π. ΝΙΚΟΛΑΕΦ

ΙΤ.Σ.) ΠΕΤΡΟΣ ΝΕΙΚΩΦ

(Τ. Σ.) Ι. ΠΑΥΛΟΣ - ΜΠΟΝΚΟΥΡ

(Τ. Σ.) ΕΡΡΙΚΟΣ ΠΟΝΣΩ

(Τ. Σ.) ΣΤΑΝΛΕΥ

(Τ. Σ.) Σ. Μ. Μ Π ΡΟΥΣ

(Τ. Σ.) Ν. ΠΟΛΙΤΗΣ

(Τ. Σ.) ΡΑΟΥΑ ΒΙΒΙΚΑ—ΡΩΣΣΕΤΗΣ

Οι κάτωθι υπογεγραμμένοι Πληρεξούσιοι της Ιαπωνίας, δηλούσιν εν ονόματι της Κυβερνήσεως αυτών, ότι αι διατάξεις της παρούσης Συμβάσεως κατ' ουδέν μεταβάλλουσι την θέσιν της Ιαπωνίας ως Κράτους μη Μέλους της Κοινωνίας των Εθνών, τόσον ως προς τό Σύμφωνον της Κοινωνίας των Εθνών, όσον και ως προς τας συνθήκας αμοιβαίας συνδρομής τας συναφθείσας εν τω πλαισίω του ρηθέντος Συμφώνου, και ότι ή Ιαπωνία διατηρεί, ιδίως όσον αφορά τό σύμφωνον τούτο και τας συνθήκας ταύτας εν τας διατάξει των άρθρων 19 και 25, πλήρη ελευθερίαν εκτιμήσεως.

(Τ. Σ.) Ν. ΣΑΤΟ

(Τ. Σ.) ΜΑΣΣΑ—ΑΚΙ—ΧΟΤΤΑ

(Τ. Σ.) Ν. ΤΙΤΟΥΛΕΣΚΟ

(Τ. Σ.) ΚΩΝ. ΚΟΝΤΖΕΣΚΟ

(Τ. Σ.) Β. Β. ΠΕΛΛΑ

(Τ. Σ.) ΔΡ. Ρ. ΑΡΑΣ

(Τ. Σ.) ΣΟΥΑΝΤ ΝΤΑΒΑΖ

(Τ. Σ.) Χ. ΜΕΝΕΜΕΝΤΖΙΟΓΛΟΥ

(Τ. Σ.) ΑΣΙΜ ΓΚΟΥΝΤΟΥΖ

(Τ. Σ.) Ν. ΣΑΝΤΑΚ

(Τ. Σ.) ΜΑΞΙΜΟΣ ΛΙΤΒΙΝΩΦ

(Τ. Σ.) ΔΡ. Ι. Β. ΣΟΥΜΠΟΤΙΤΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

1. Τα τέλη και οι επιβαρύνσεις άτινα δύναται να αχθώσι συμφώνως προς το άρθρον 2 της παρούσης και είναι εκείνα άτινα αναφέρονται εις τον κύριον πίνακαν που ακολουθεί.Οποιοσδήποτε ενδεχόμενες μειώσεις των τελών τούτων και επιβαρύνσεων τας οποίας ήθελε παραδεχθή η Τουρκική Κυβέρνησις θα εφαρμόζονται άνευ διακρίσεως σημαίας.

Ποσό προσφεθείσης υπηρεσίας.....Ποσό του εισπρακτέου τέλους ή επιβαρύνσεως δι έκαστον κόρον καθαράς χωρητικότητας(net register tonnage) Φράγκα χρυσά¹

α) Υγειονομικός έλεγχος.....0,075

β) Φάροι, φωτοβόλοι σημαντήρες και σημαντήρες

διαύλων ή έταιροι:

μέχρι 800 κόρων.....0,42

άνω των 800 κόρων.....0,21

γ) Ναυαγοσωστική Υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων των ναυαγοσωστικών εφορκίων,

σχοινοβόλων,σκυταλίδων, των σειρήνων

ομίχλης, των ραδιοφάρων, ως και των

φωτοβόλων σημαντήρων μη συμπεριλαμβανομένων εν β ή άλλων εγκαταστάσεων του

αυτού είδους.....0,10

αυτού είδους.....0,10

αυτού είδους.....0,10

¹ Επὶ του παρόντος 100 γρόσια αντιστοιχούν προς 2 φράγκα 50 λεπτά χρυσά

2. Τα τέλη και αι επιβαρύνσεις τα καθοριζόμενα εις τον προσηρητημένον πίνακα εις την πρώτην παράγραφον του παρόντος παραρτήματος θα εφαρμόζονται επί διπλού διάπλου των Στενών (ήτοι επί διάπλου από του Αιγαίου Πελάγους μέχρι του Ευξείνου Πόντου και επί του ταξιδίου επιστροφής προς τον Αιγαίον Πέλαγος, είτε επί διάπλου των Στενών από του Ευξείνου Πόντου εις τον Αιγαίον Πέλαγος μετ'επιστροφής εις τον Εύξεινον Πόντον). Εν τούτοις εάν εμπορικόν τι πλοίον διαβή εκ νέου τα Στενά επί τω σκοπώ όπως επιστρέψη εις το Αιγαίον Πέλαγος ή εις τον Εύξεινο Πόντον, κατά τας περιστάσεις, μετά πάροδον πλέον των έξ μηνών από της ημερομηνίας της εισόδου εις τα Στενά δια το ταξίδιον μεταβάσεως, είναι δυνατόν να απαιτηθή παρά του πλοίου ή εκ νέου καταβολή των τελών τούτων και επιβαρύνσεων άνευ διακρίσεως σημαίας.

3. Εάν κατά το ταξίδιον μεταβάσεως, εμπορικόν τι πλοίον δηλώση ότι δεν πρόκειται να επανέλθη, δεν θα υποχρεούται να καταβάλη, όσον αφορά τα τέλη και τας επιβαρύνσεις τας προβλεπομένας υπό των εδαφίων β και γ της παραγράφου πρώτης του παρόντος παραρτήματος, ειμή το ήμισυ του καθωρισμένου ποσού.

4. Τα τέλη και αι επιβαρύνσεις τα καθωριζόμενα εις τον πίνακα τον προσηρητημένον εις την πρώτην παράγραφον του παρόντος παραρτήματος και το ποσόν των οποίων δεν θα είναι μεγαλείτερον ή όσον είναι απαραίτητον δια να καλύψη τα έξοδα τα προκαλούμενα υπό των εν λόγω υπηρεσιών και διά την διατήρησιν ενό αποθεματικού κεφαλαίου ή ενός κεφαλαίου κινήσεως λογικού, δεν θα αυξάνωνται ή δεν θα συμπληρούνται ει μη κατ'εφαρμογήν του άρθρου 20 της παρούσης Συμβάσεως. Θα καταβάλλωνται εις φράγκα χρυσά ή εις Τουρκικόν νόμισμα συμφώνως προς την τιμήν του συναλλάγματος κατά την ημερομηνίαν της πληρωμής.

5. Τα εμπορικά πλοία είναι δυνατόν να υποχρεωθώσι να καταβάλλωσι τέλη και επιβαρύνσεις δια τας προαιρετικές υπηρεσίας οίαι η πλοηγία και η ρυμούλικις, όταν τοιαύτη υπηρεσία ήθελε δεόντως παρασχεθή υπό των Τουρκικών αρχών τη αιτήσει του πράκτορος ή του πλοιάρχου του έν λόγω πλοίου. Η Τουρκική Κυβέρνησις θα δημοσιεύη από

καιρού εις καιρόν το τιμολόγιον των τελών και επιβαρύνσεων άτινα θα εισπράττωνται διά τας προαιρετικάς αυτά υπηρεσίας.

6. Τα τιμολόγια ταύτα δεν θα αυξάνωνται εις τας περιπτώσεις καθ' άς αι εν λόγω υπηρεσίαι θα καταστώσιν υποχρεωτικάί κατ'εφαρμογήν του άρθρου 5.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ²

1. Το συμβατικόν εκτόπισμα ενός πλοίου επιφανείας είναι το εκτόπισμα του πλοίου μετά τήν αποπεράτωσιν της ναυπηγήσεώς του μετά πλήρους του πληρώματός του, των μηχανών καί λεβήτων του, έτοιμον νά άναχθή εις το πέλαγος, έχων ολόκληρον τόν οπλισμόν καί όλα του τά πυρομαχικά, τάς εγκαταστάσεις, τα εξαρτήματα, τρόφιμα, γλυκύ ύδωρ δια το πλήρωμα, εφόδια παντός είδους, εργαλεία καί ανταλλακτικά πάσης φύσεως, τα οποία δέον νά συναποφέρη έν καιρώ πολέμου, αλλ' άνευ καυσίμων καί άνευ εφεδρικού ύδατος. διά τήν τροφοδότησιν των μηχανών και των λεβήτων.

2. Το συμβατικόν εκτόπισμα ενός υποβρυχίου είναι το εν επιφανεία εκτόπισμα του υποβρυχίου μετά το πέρας της ναυπηγήσεώς του (μή συμπεριλαμβανομένου του ύδατος των μή στεγανών χώρων) μετά πλήρους του πληρώματος του, των προωστήρων, έτοιμον νά άναχθή εις το πέλαγος, έχον ολόκληρον τον όπλισμόν και πάντα τά πυρομαχικά του, τας εγκαταστάσεις, εξαρτήματα, τρόφιμα διά το πλήρωμα, εργαλεία διάφορα και ανταλλακτικά πάσης φύσεως, άτινα δέον να συναποφέρη εν καιρώ πολέμου, αλλά άνευ των καυσίμων, ελαίου λιπάνσεως, γλυκέος ύδατος, ή ύδατος θαλασσερμάτων πάσης φύσεως.

3. Η λέξις «τόννος» εξαιρουμένης της εκφράσεως «μετρικοί τόννοι» σημαίνει τόννον 1.016 χιλιογράμμων (2.240 λίτραι).

Β') Κατηγορίαι.

1. Τά πλοία γραμμής είναι τα πολεμικά πλοία επιφανείας τα ανήκοντα εις μίαν των κάτωθι κατηγοριών:

α') Πολεμικά επιφανείας, πλην των αεροπλανοφόρων, των βοηθητικών ή των πλοίων γραμμής της υποκατηγορίας β', των οποίων το συμβατικόν εκτόπισμα είναι ανώτερον των 10.000 τόννων (10.160 μετρικοί τόννοι) ή τα οποία φέρωσι πυροβόλον

² Τα κείμενα του παρόντος παραρτήματος ελήφθησαν εκ της ναυτικής Συνθήκης του Λονδίνου της 25 Μαρτίου 1936

διαμετρήματος ανωτέρου των 203 χιλιοστομέτρων (8 Αγγλικών δακτύλων).

β') Τά πολεμικά πλοία επιφανείας πλην των αεροπλανοφόρων. των οποίων το συμβατικόν εκτόπισμα δεν είναι ανώτερον τών 8.000 τόννων (8.128 μετρικών τόννων). και άτινα φέρουσι πυροβόλον διαμετρήματος ανωτέρου των 203 χιλιοστομέτρων (8 αγγλικών δακτύλων).

2. Τά αεροπλανοφόρα πλοία είναι πολεμικά πλοία επιφανείας. άτινα ανεξαρτήτως του εκτοπίσματος αυτών, εσχεδιάσθησαν ή διασκευάσθησαν κυρίως ίνα μεταφέρωσι καί θέτωσιν εν δράσει αεροσκάφη: κατά θάλασσαν. Αν πολεμικόν πλοίον δεν εσχεδιάσθη ή διεσκευάσθη κυρίως προς μεταφοράν καί θέσιν εν δράσει αεροσκαφών, η εγκατάστασις επί του πλοίου τούτου καταστρώματος προσγειώσεως ή απογειώσεως δεν θά .είχε ως αποτέλεσμα την κατάταξιν του πλοίου τούτου εις την κατηγορίαν τών αεροπλανοφόρων. .

Η κατηγορία των αεροπλανοφόρων υποδιαιρείται εις δύο υποκατηγορίας, ήτοι:

α) Πλοία εφωδιασμένα δια καταστρώματος τοιούτου ώστε τά αεροσκάφη να δύνανται να απογειωθώσιν ή νά προσγειωθώσιν εξ αυτού ή επ' αυτού.

β) Πλοία μη εφωδιασμένα διά του εν τη ανωτέρω παραγράφω α περιγραφέντος καταστρώματος.

3. Τά ελαφρά πλοία επιφανείας είναι, τά πολεμικά πλοία επιφανείας, έτερα των αεροπλανοφόρων ή των πλοίων μάχης και των βοηθητικών πλοίων, τών οποίων το συμβατικόν εκτόπισμα είναι ανώτερον των 100 τόννων (102 τόννοι μετρικοί), χωρίς να υπερδαίνη τους 10.000 τόννους (10.160 μετρικοί τόννοι). και δεν φέρωσι πυροβόλον διαμετρήματος ανωτέρου των 203-χιλιοστομέτρων (8 αγγλικών δακτύλων).

Η κατηγορία των ελαφρών πλοίων επιφανείας υποδιαιρείται εις

τρεις υποκατηγορίας, ήτοι:

α) πλοία φέροντα πυροβόλον διαμετρήματος ανωτέρου των 155 χιλιοστομέτρων. (6,1 αγγλικών δακτύλων).

β) πλοία άτινα δεν φέρουσι -πυραβόλον διαμετρήματος ανωτέρου των 155 χιλιοστομέτρων (6,1 αγγλικών δακτύλων), και των οποίων το συμβατικόν εκτόπισμα είναι ανώτερον τών 3.000 τόννων (3.048 μετρικών τόννων).

γ) πλοία μη φέροντα πυροβόλον διαμετρήματος ανωτέρου των 155 χιλιοστομέτρων (6,1 αγγλικών δακτύλων) και των οποίων το συμβατικόν εκτόπισμα δεν είναι ανώτερον των 3.000 τόννων (3.048 μετρικών τόννων).

4. Τα υποβρύχια -είναι άπαντα τα πλοία τά σχεδιασθέντα προς ναυσιπλοΐαν υπό την επιφάνεια της θαλάσσης.

5. Τά μικρά πλοία μάχης είναι πολεμικά πλοία επιφανείας, έτερα των βοηθητικών πλοίων, των το συμβατικόν εκτόπισμα είναι ανώτερον των 100 τόννων (102 μετρικών), χωρίς να υπερβαίνουσι τους 2.000 τόννους (2.032 μετρικούς), και τα οποία δεν έχουσι ουδέν των κατωτέρω χαρακτηριστικών.:

α) νά είναι εξοπλισμένα δι ενός πυροβόλου διαμετρήματος ανωτέρου των 155 χιλιοστομέτρων (6.1 αγγλικών δακτύλων).

β) νά είναι σχεδιασμένα ή να εφωδιάσθησαν προς εκσφενδόνησιν τορπιλλών

γ) να έχουν σχεδιασθή δια να φθάνουν ταχύτητα ανωτέραν των 20 κόμβων '

6. Τά βοηθητικά πλοία είναι πλοία -επιφανείας αποτελούντα μέρος του πολεμικού στόλου, των οποίων το συμβατικόν εκτόπισμα είναι ανώτερον των 100 τόννων (102 μετρικών) άτινα χρησιμοποιούνται, κατά κανόνα διά τήν υπηρεσίαν του στόλου, ή ως

μεταγωγικά στρατευμάτων, ή δι' οιαδήποτε χρήση άλλη από την των μαχίμων πλοίων, τα οποία δεν κατασκευάσθησαν ειδικώς ως μάχιμα πλοία και άτινα δεν έχωσιν ουδέν των κατωτέρω χαρακτηριστικών:

α) να είναι εξοπλισμένα διά πυροβόλου διαμετρήματος ανωτέρου των 155 χιλιοστομέτρων (6,1 αγγλικοί δάκτυλοι).

β) να είναι εξοπλισμένα δια πλέον των οκτώ πυροβόλων διαμετρήματος ανωτέρου των 76 χιλιοστομέτρων (3 αγγλικοί δάκτυλοι).

γ) να έχωσι σχεδιασθή ή να εφωδιάσθησαν προς εκσφενδόνισιν τορπιλλών.

δ) να έχωσι σχεδιασθή ή να είναι προστατευμένα υπό θωρηκτών πλακών.

ε) να έχωσι σχεδιασθή δια να φθάνουν ταχύτητα ανωτέραν των 28 κόμβων.

στ) να έχωσιν σχεδιασθή ή διασκευασθή κυρίως δια να θέτωσιν εν δράσει αεροσκάφη κατά θάλασσαν.

ζ) να είναι εφωδιασμένα δια πλέον των 2 μηχανημάτων προς εκσφενδόνισιν αεροσκαφών.

Γ' Υπερήλικα πλοία

Τα πλοία των κάτωθι κατηγοριών ή υποκατηγοριών θα θεωρούνται ως «υπερήλικα» όταν από της αποναυπηγήσεώς των θα έχη διαρρεύσει ο κάτωθι αριθμών ετών:

α) δια πλοίων γραμμής.....26 έτη

β) δι αεροπλανοφόρον.....20 »

γ) δια ελαφρόν πλοίων επιφανείας των υποκατηγοριών α

και β

I Εάν ετέθη επι της ναυπηγικής εσχάρας προ της 1^{ης} Ιανουαρίου του 1920.....16 έτη

II Εάν ετέθη επί της ναυπηγικής εσχάρας μετά την 31^η Δεκεμβρίου 1919.....20 έτη

δ) δια ελαφρόν πλοίων επιφανείας της υποκατηγορίας γ. 16 έτη

ε) δια υποβρύχιον.....13 έτη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

Συμφωνείται όπως μεταξύ των κάτωθι σημειουμένων τριών υπερηλίκων πλοίων-σχολών του Ιαπωνικού Ναυτικού, δύο μονάδες θα είναι αποδεκταί όπως επισκέπτονται ομού τους λιμένας των Στενών.

Το συνολικόν εκτόπισμα των δύο τούτων πλοίων θα θεωρείται εν τη περιπτώσει ταύτη ως ισοδυναμούν προς 15.000 τόννους

	Ημερομηνία ενάρξεως ναυπηγήσεως	Ημερομηνία ενάρξεως υπηρεσίας	Συμβατικόν εκτόπισμα (Τόννοι)	Οπλισμός
Ασάμα	20.X.1896	18.III.1899	9.240	IYx200x.μ XII X150 χ.μ
Γιακούμο	1.IX.1898	20.YI.1890	9.010	IYx200 χ.μ XIIx150 χ.μ
Ιουάτε	11.XI.1898	18.III.1901	9.180	IYx200 χ.μ XIVx150 χ.μ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

1. Αι κατηγορίαί και υποκατηγορίαί των περιληπτέων πλοίων εις τον υπολογισμόν του συνολικού εκτοπίσματος των στόλων των παροχθίων Δυνάμεων του Ευξείνου Πόντου του προβλεπόμενου υπό του άρθρου 18 της παρούσης Συμβάσεως είναι οι ακόλουθοι:

Πλοία γραμμής

υποκατηγορία α

υποκατηγορία β

Αεροπλανοφόρα πλοία:

υποκατηγορία α

υποκατηγορία β

Ελαφρά πλοία επιφανείας:

υποκατηγορία α

υποκατηγορία β

υποκατηγορία γ

Υποβρύχια

κατά τους ορισμούς τού παραρτήματος II τής παρούσης Συμβάσεως

Το εκτόπισμα όπερ δέον να λαμβάνεται υπ' όψιν κατά τον υπολογισμόν του συνολικού εκτοπίσματος είναι το συμβατικόν εκτόπισμα, οίον καθορίζεται εν τω Παραρτήματι III. Δεν θα λαμβάνωνται υπ' όψιν ει μη τα μη υπερήλικα πλοία ως καθορίσθησαν εν τω ρηθέντι παραρτήματι.

2. Η ανακοίνωσις η προβλεπομένη υπο του άρθρου 18, εδάφιον β, δέον να περιλαμβάνη επί πλέον το συνολικόν εκτόπισμα των πλοίων των κατηγοριών και υποκατηγοριών των αναφερομένων εις την πρώτην παράγραφον του παρόντος παραρτήματος.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

Κατά την στιγμή της υπογραφής της υπό σημερινήν ημερομηνίαν Συμβάσεως, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι δεσμεύοντες τας οικείας αυτών Κυβερνήσεις, δηλούσιν ότι αποδέχονται τας κάτωθι διατάξεις:

1. Η Τουρκία θα δύναται να επανοπλήση αμέσως την ζώνην των Στενών οία καθορίζεται εν τω προϊμίω της ρηθείσης Συμβάσεως.
2. Από της 15^{ης} Αυγούστου 1936 η Τουρκική Κυβέρνησις θα εφαρμόση προσωρινώς όπερ καθορίζει ειδικώς η ρηθείσα Σύμβασις.
3. Το παρόν Πρωτόκολλον θα ισχύη από της σήμερον.

Εγένετο εν Μοντρέ τη εικοστή Ιουλίου χίλια εννεακόσια τριάκοντα έξ.

Ν.ΙΙ, Νκολάεφ

Πέτρος Νείκωφ

Ι.Πώλ-Μπονκούρ

Ε.Πονσώ

Στάνλεϋ

Σ.Μ Μπρούς

Ν.Πολίτης

Ραούλ Βιβίκα-Ρωσσέτης

Ν.Σάτο (ad referendum)

Μάσσα-άκι-Χόττα (ad referendum)

Ν.Τιτουλέσκο

Κωνστ.Κοντζέκο

Β.Β Πέλλα

Δρ.Ρ.Αράς

Σουάντ Νταβάζ

Ν.Μενεμεντσιόλου

Ασίμ Γκουντούζ

Ν.Σαδάκ

Μάξιμος Λιτβίνωφ
Δρ.Ι.Σουμπότιτς